PvdA Staphorst

Algemene beschouwingen 2024

Tja, sta ik hier nu namens de PvdA of namens GroenLinks-PvdA. Ik kies ervoor om er een klein GroenLinkssausje over te gieten vanavond. Al was het om de vele voorbeeldvrouwen van deze 2 partijen: Femke Halsema, Esmah Lahlah, Hedy D'Ancona, Marjolein Moorman, Lilian Ploumen, Lisa Westerveld. Maar er is nog een vrouw waar ik respect voor heb. Koningin Máxima. Als wij geen koningshuis hadden, hadden we geen Máxima. Máxima die zich inzet voor financiële onafhankelijkheid en strijdt voor gelijke rechten van vrouwen en mannen. Trouwens vind ik dat Koning Willem Alexander en Koningin Máxima best belasting mogen betalen, het zijn tenslotte tweeverdieners.

De wereld staat in brand en wij mogen ons (gelukkig) druk maken over deze begroting. Vaak gebruik ik de begrotingsspecial in De Staphorster voor globale duiding. Dit jaar kon ik er niet zoveel mee. Jammer. Sowieso vonden wij deze begroting wat abstract. Wat gaat het college eigenlijk concreet doen komend jaar?

Algemeen bestuur en organisatie

Wij zijn groot voorstander van de regio Zwolle. Het belang voor Staphorst ligt niet op lokaal niveau, maar op een hoger niveau. Alleen met bovenlokaal denken zijn de grote thema's aan te pakken, denk aan opvang nieuwkomers, denk aan de A28, denk aan jeugdzorg, denk aan een treinstation en denk aan de woningbouwopgave.
Maar denk ook aan onze eigen organisatie. Het is volgens mij niet vol te houden als kleine gemeente alle taken en ambities te realiseren in deze tijd van onzekerheid en krapte op de arbeidsmarkt. Wij durven het nog steeds te zeggen. Niet de zelfstandigheid van Staphorst moet leidend zijn. Maar de beste overheid voor onze inwoners. Hoe die dan ook vorm gegeven wordt. En nee, dat hoeft niets af te doen aan de Staphorster samenleving en cultuur. Zo dat is ook weer gezegd.

Openbare orde en veiligheid

Er moest vorig jaar nogal wat van stal gehaald worden ivm de onrust in de samenleving rondom de Sinterklaasintocht en het huisvesten van statushouders in Waanders. Dit heeft veel energie en mankracht gekost. En geld. In deze begroting wordt er met geen woord gerept over de Sinterklaasperikelen en de onrust in de samenleving. Rekent het college op een rustig 2024 zonder extra preventie? Of draaien we om de hete brij heen?

Verkeer en vervoer
Wij zijn content met het fietspadenplanproces. Ook voor de fietspaden geldt regionaal denken en doen. Een goed netwerk van fietspaden, om zoveel mogelijk mensen, ook woon-werkverkeer, op de fiets te krijgen. Dus voor ons eerst de fiets, dan het Openbaar Vervoer en dan pas de A28.

Economie en ondernemen

Voor een vitale agrarische sector wordt duurzaamheidsgeld gebruikt. Hoe bizar is het dat nu blijkt dat 100km sloten illegaal gedempt zijn. Dus terwijl een vitale agrarische sector wordt gestimuleerd met duurzaamheidsgeld worden alle doelen met voeten getreden. Wat gaat het college hiermee doen?

Onderwijs

Heel blij dat bibliotheken een steeds belangrijker plek krijgen in onze samenleving. Mooi dat Rouveen en Staphorst opgewaardeerd worden. Als de plannen rondom een MFA in IJhorst concreter worden wil het college zich dan hard maken voor de terugkeer van de bieb in IJhorst?
Het leerlingenvervoer is beduidend duurder geworden. Dat schijnt vooral te komen door identiteitsgebonden speciaal onderwijs, dat ver van Staphorst gegeven wordt. In Nederland is dat recht bij wet geregeld. Ik vind wat van identiteitsgebonden onderwijs, dat is geen geheim. Maar waar ik me zorgen over maak is dat jonge kinderen elke dag heel lang in een busje zitten. En elke dag ver moeten reizen. Verre van ideaal en verre van fijn voor de kinderen.
Laaggeletterdheid staat gelukkig op de samenlevingsagenda. Na het marktplein zal de raad dit met verve moeten oppakken.

Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Jammer dat belangrijke zaken maar tijdelijke geborgd zijn. Als je praat over voorveld, preventie en een gezonde samenleving dan zijn dit de pijlers.
Vanavond wil ik nog graag van de wethouder bevestigd krijgen dat de cultuurnota begin 2024 aan de raad wordt aangeboden. Dan hoef ik nu niet weer te zeggen dat cultuur zoveel meer is dan erfgoed en Staphorster cultuur. Kunst en cultuur verrijken, schuren en verrassen.
OntdekStaphorst is mooi bezig. Grote complimenten. Er is een nieuw wandelpad in IJhorst, het Eekhoorntje. Ik weet niet op welk initiatief. Dat brengt ons wel bij de vraag wie nu de beheerder is van de ook 4 prachtige struinroutes rondom IJhorst.

Sociaal domein.

Wij zijn blij dat het college zo wijs is om in de gemeenschappelijke regeling van Reestmond te blijven. Maar zijn minder blij met de argumentatie. Wel blijven zitten maar zeggen dat je eigenlijk anders wil. Wordt dat het excuus als het even wat minder met Reestmond zou gaan. Lopen wij zo niet een beetje voor onze verantwoordelijkheid weg?

Wij missen ook het benoemen van de problematiek van de jongeren. Er komt een riool onderzoek voor drugsgebruik. De wildste verhalen gaan rond over met vuurwerk seinen en cathetergebruik. Ondertussen wordt het alcoholprobleem gebagatelliseerd als een normaal verschijnsel in plattelandsgemeentes. Hebben we hier überhaupt nog grip op als overheid? En hoe dan? Ik zou graag een paar concrete voorbeelden horen.

En ook blijven we hameren op goed armoedebeleid, vooral voor kinderen die in armoede leven. Dit kan nooit goed genoeg gebeuren.

De opvang van Oekraïners staat budgetneutraal in de begroting. In Meppel wordt er miljoenen aan verdiend. Is het werkelijk zo dat Staphorst precies even veel uitgeeft aan de opvang als het ontvangt van het rijk?

Gezondheid en milieu

De ijskap op Antarctica smelt. De zeespiegel stijgt. Niet meer te voorkomen. Hoe erg is dat. Wij moeten nu alles op alles zetten om het milieu zo min mogelijk te belasten. Dus fossiele energie stoppen, zo min mogelijk energie gebruiken, en natuurbehoud. Dat betekent dus geen sloten dempen.
Er is vanavond door de Gedeputeerde een toelichting gegeven op de energiedoelen die door de provincie en de gemeenten via de Regionale Energie Strategieën gehaald moeten worden. Voor nu willen we eerst het webinar terugzien.

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

De invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024 wordt met angst en beven tegemoet gezien. Kan het ook nog loslopen. Dat het wel werkbaar blijkt? Is de organisatie er klaar voor?

Ook in Staphorst kan de grond maar 1 keer gebruikt worden. Er wordt veel geïnvesteerd in bedrijventerreinen. We willen het arsenaal landbouwgrond ook niet verlagen. Het nieuwste woononderzoek geeft klip en klaar aan dat, willen we aan onze opgave en de behoefte voldoen, heel veel huizen gebouwd moeten worden. Ook heel veel sociale huur.
Kan het college aangeven waar in de toekomst extra woningbouwprojecten kunnen plaatsvinden?

Overhead en financiën

Wel getwijfeld maar ik zeg het toch: alle gemeenten hebben het zwaar en moeten afwachten wat het rijk doet met de algemene uitkeringen na 2025. Doen wij niet een beetje alsof we het zwaarder hebben dan anderen, een beetje Calimero?
Ik heb het dan over het belang van de K80 voor de kleine gemeentes, hoe zwaar de invoering van de omgevingswet is, hoe zwaar de ravijnjaren ons gaan treffen en hoe goede wethouders naar grotere gemeentes gaan (grapje Alwin!).

Wij vragen het college een benchmark te doen naar het aantal ambtenaren per 1000 inwoners. Douwe Elzinga heeft ons namelijk een keer duidelijk uitgelegd dat kleine gemeentes efficiënter zijn. Lang geleden. Wij zijn heel nieuwsgierig of dat nog zo is.

Het schijnt dat de optimale schaal voor een gemeente 30.000 - 80.000 inwoners is. Moeten we nog even groeien.

Tenslotte

Koningin Máxima zei ooit de Nederlandse identiteit bestaat niet. Nederland is te veelzijdig om in een cliché te vatten. Ik zeg de Staphorster identiteit bestaat niet. Staphorst is te veelzijdig om in een cliché te vatten.
Laten we vanaf nu niet meer zeggen: Wij doen het met de Staphorster variant. Die bestaat namelijk niet. Laten we een betrouwbare partner zijn met veel goede en slimme ideeën. Maar plaats Staphorst niet buiten de samenleving.

Liesbert Lubberink
Oktober 2023

